

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6SŽi/4/2012
Identifikačné číslo spisu:	1010201889
Dátum vydania rozhodnutia:	27.02.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1010201889.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a členiek senátu JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Zdenky Reisenauerovej, v právnej veci žalobcu : M., bytom v O., Z., zastúpený JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Štúrova 20, proti žalovanému : Ministerstvo financií Slovenskej republiky, Pribinova 2, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti postupu a fiktívneho rozhodnutia žalovaného, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 21. februára 2012, č.k. 3S/316/2010-48, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 21. februára 2012, č. k. 3S/316/2010-48, v časti týkajúcej sa veci samej, z m e ň u j e tak, že fiktívne rozhodnutie žalovaného, ktorým zamietol rozklad žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Ministerstva financií Slovenskej republiky č.: inf/573/2010-113 z 15. júla 2010 podľa ustanovenia § 250j ods.2 písm. d/ Občianskeho súdneho poriadku z r u š u j e a v e c v r a c i a žalovanému na ďalšie konanie.

Vo zvyšku rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 21. februára 2012, č.k. 3S/316/2010-48 p o t v r d z u j e .

Žalovaný j e p o v i n ť zaplatiť žalobcovi trovy odvolacieho konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v sume 161,75 €, na účet jeho právnej zástupkyne do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250j ods. 2 písm. d/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej v texte rozsudku len „O.s.p.“) zrušil fiktívne rozhodnutie žalovaného, vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie a zároveň žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy konania vo výške 369,31 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku k rukám jeho právnej zástupkyne.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd po preskúmaní spisového materiálu a administratívneho spisu žalovaného, dospel k záveru, že fiktívne rozhodnutie žalovaného je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a pre nedostatok dôvodov v zmysle § 250j ods. 2 písm. d/

O.s.p., a preto toto rozhodnutie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd zdôraznil, že účelom zavedenia inštitútu fiktívneho rozhodnutia nebolo legalizovať nečinnosť povinných osôb pri rozhodovaní o žiadostiach podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „zák. č. 211/2000 Z. z.“ alebo „zákon o slobode informácií“), ale naopak jeho účelom bolo poskytnúť ochranu tomu, kto sa bránil so žiadosťou na povinnú osobu o sprístupnenie informácií pred nečinnosťou. Nezákonnosť postupu žalovaného videl súd v tom, že pokiaľ žalovaný nemienil vyhovieť rozkladu žiadateľa - žalobcu, mal rozhodnúť tak, ako to ustanovil zákonodarcia v právnej norme § 18 ods. 2 zákona o slobode informácií, ktoré by obsahovalo náležitosti rozhodnutia podľa § 47 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), z odôvodnenia ktorého by sa žiadateľ dozvedel dôvody, pre ktoré jeho žiadosti nebolo vyhovené. Zdôraznil, že fiktívne rozhodnutie je už svojou povahou nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov podľa § 250j ods. 2 písm. d/ O.s.p. Čo sa týka námietky žalovaného ohľadne jeho pasívnej legitímácie mal súd za to, že označenie žalovaného nie je potrebné meniť ani dopĺňať, ak v žalobe označený správny orgán je v tejto veci pasívne legitimovanou osobou. Podľa ustálenej súdnej praxe žalovaným je orgán štátnej správy, aj keď rozhodnutie v druhom stupni (ktoré je napadnuté žalobou) vydala osoba, ktorá stojí na jeho čele, v danom prípade vedúci. Právnu subjektivitu má orgán štátnej správy, a nie jeho vedúci, ako osoba stojaca v jeho čele (rozsudok NS SR sp. zn. 8Sžo/6/2010).

Proti tomuto rozsudku krajského súdu v zákonnej lehote podal žalovaný odvolanie dôvodiac, že prvostupňový súd sa vo svojom rozsudku nevysporiadal s jeho námietkou, ktorú uviedol v písomnom vyjadrení k žalobe, ktorou namietal nedostatok aktívnej legitímácie na strane žalobcu. Zdôraznil, že zo žiadosti o sprístupnenie informácie zo dňa 30. júna 2010 jednoznačne vyplýva, že žiadateľom o informáciu bol M., Z., XXX XX O., teda fyzická osoba identifikovaná svojím trvalým bydliskom, identifikácia ktorá vyplýva aj z obálky, v ktorej bola žiadosť doručená. Podanou žalobou sa však preskúmania postupu a rozhodnutia správneho orgánu domáha súdny exekútor, M. (teda iná než fyzická osoba a účastník konania o sprístupnenie informácií), subjekt definovaný vykonávacou činnosťou (súdny exekútor) a bližšie vymedzený miestom jej výkonu (G., O. XX). Žalovaný s poukazom na uvedené skutočnosti uviedol, že Ministerstvo financií SR nevedie, ani nevedelo konanie o sprístupnenie informácií s M., súdnym exekútorom so sídlom O. XX, G., nedisponuje žiadnym spisom a voči uvedenému subjektu nevydalo rozhodnutie č. inf/573/2010-113 z 15. júla 2010, ani iné súvisiace rozhodnutie. S poukazom na ust. § 250 ods. 2 O.s.p., ktoré citoval, zdôraznil, že navrhovateľ účastníkom napádaného konania nebol a ani nemal byť, a preto opätovne namietal nedostatok aktívnej legitímácie na strane navrhovateľa. Žalovaný mal za to, že v konaní nebolo osvedčené splnenie procesnej podmienky osoby oprávnenej na podanie žaloby, pričom žiaden iný subjekt nie je aktívne legitimovaný na podanie žaloby v prospech inej osoby. Vzhľadom na to, že procesné podmienky sa skúmajú v každom štádiu súdneho konania navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a konanie zastavil v súlade s ust. § 221 ods. 2 O.s.p.

Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil a zároveň, aby žalovanému uložil povinnosť zaplatiť mu náhradu trov odvolacieho konania vo výške 161,75 € (tarifná odmena 127,16 € + režijný paušál 7,63 € = 134,79 € + 20% DPH 26,96 € = 161,75 €). Zdôraznil, že tvrdenia žalovaného sú zavádzajúce, pretože z podanej žaloby jednoznačne vyplýva, že žalobcom je M., bývajúci v O., ul. Z.. V tejto veci ide o nespochybniteľnú identifikáciu fyzickej osoby jej trvalým bydliskom použitím výrazu „bývajúci“ a je teda zrejmé, že žiadateľ o informáciu a žalobca je tá istá osoba a tak totožnosť osoby je zachovaná od začiatku konania. Uviedol, že podaná žaloba okrem ostatných náležitostí obsahuje jeho presnú a nezameniteľnú identifikáciu ako fyzickej osoby - žalobcu, a to menom, priezviskom a bydliskom, pričom ustanovenie § 79 O.s.p. nevylučuje uvedenie aj iných údajov o účastníkovi nad rámec jeho znenia, ktoré citoval, týkajúcich sa napr. zamestnania alebo povolenia. Na základe uvedených skutočností považoval námietku o nedostatku aktívnej legitímácie na strane žalobcu za irelevantnú.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, bez

nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaním napadnutý rozsudok je potrebné v časti výroku týkajúceho sa veci samej zmeniť, a to z dôvodu procesného pochybenia spočívajúceho v nedostatočnej určitosti výroku.

Úlohou krajského súdu bolo postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku preskúmať zákonnosť postupu a fiktívneho rozhodnutia žalovaného ktorým žalovaný zamietol rozklad žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Ministerstva financií Slovenskej republiky č.: inf/573/2010-113 z 15. júla 2010.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods.1,2 O.s.p.).

V posudzovanej veci je nespornou skutočnosťou, že žalobca ako fyzická osoba požiadal o sprístupnenie informácie, ktorá mu prvostupňovým rozhodnutím správneho orgánu č.: inf/573/2010-113 z 15. júla 2010 sprístupnená nebola.

Podľa ust. § 19 zákona o slobode informácií :

(1) Proti rozhodnutiu povinnej osoby o odmietnutí požadovanej informácie možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia alebo márneho uplynutia lehoty na rozhodnutie o žiadosti podľa § 17 Odvolanie sa podáva povinnej osobe, ktorá rozhodnutie vydala alebo mala vydať.

(2) O odvolaní proti rozhodnutiu povinnej osoby rozhoduje nadriadený povinnej osoby, ktorá vo veci rozhodla alebo mala rozhodnúť. Ak ide o rozhodnutie obecného úradu, o odvolaní rozhoduje starosta obce (primátor). Proti rozhodnutiu ústredného orgánu štátnej správy možno podať rozklad, o ktorom rozhoduje vedúci ústredného orgánu štátnej správy.

(3) Odvolací orgán rozhodne o odvolaní do 15 dní od doručenia odvolania povinnou osobou. Ako odvolací orgán v tejto lehote nerozhodne, predpokladá sa, že vydal rozhodnutie, ktorým odvolanie zamietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil; za deň doručenia tohto rozhodnutia sa považuje druhý deň po uplynutí lehoty na vydanie rozhodnutia.

Žalobca v súlade s ust. § 19 ods. 2 veta druhá zákona o slobode informácií, proti prvostupňovému rozhodnutiu podal rozklad, o ktorom žalovaný správny orgán nerozhodol.

Za stavu, že odvolací orgán v zákonnej 15 dňovej lehote o rozklade žalobcu nerozhodol, v súlade s citovaným ust. § 19 ods.3 veta druhá zák. č. 211/2000 Z. z. nastala situácia, za existencie ktorej sa predpokladá, že odvolací orgán vydal fiktívne rozhodnutie, ktorým odvolanie zamietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil.

Odvolací súd po dôslednom oboznámení sa s obsahom súdneho spisu, vrátane administratívneho spisu správneho orgánu dospel k záveru, že prvostupňový súd, vychádzajúc zo žalobných dôvodov, vec správne právne posúdil a svoje rozhodnutie v dostatočnom rozsahu aj odôvodnil. Pokiaľ sa v odôvodnení rozsudku nezaoberal námietkou žalovaného, uvedenou v jeho vyjadrení k žalobe, ohľadne nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu na podanie predmetnej žaloby, odvolací súd považuje za potrebné poukázať na ustálený právny názor Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 141/09-12 v zmysle ktorého, „všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).“

Odvolací súd ohľadne uvedenej námietky považuje za potrebné uviesť, že nie je opodstatnená. Z pokladov spisu je zrejmé, že žalobca, ktorý o informáciu požiadal ako fyzická osoba, v rámci žaloby v súlade s ustanovením § 79 ods. 1 O.s.p. uviedol svoju presnú a nezameniteľnú identifikáciu ako fyzickej osoby (meno, priezvisko a bydlisko). Skutočnosť, že účastník konania uvedie v žalobe aj iné údaje nad rámec uvedeného ustanovenia § 79 ods.1 O.s.p., týkajúce sa jeho zamestnania, povolania a pod., nemožno vyhodnotiť v jeho neprospech, t.j. v konkrétnom prípade ako dôvod na zastavenie konania pre nedostatok aktívnej legitímácie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, vzhľadom na požiadavku hospodárnosti konania, nevidel dôvod na zrušenie rozsudku prvostupňového súdu, pretože skutkový stav považoval za dostatočne zistený a samotné právne posúdenie veci nebolo materiálne nesprávne. Pochybenie súdu prvého stupňa videl odvolací súd v tom, že formuláciu výroku rozsudku považoval za nedostatočne určitú. Aj keď sa v danom prípade jedná o fiktívne rozhodnutie, výrok rozhodnutia súdu musí spĺňať kritériá určitosti. Za účelom odstránenia tohto nedostatku, odvolací súd napadnutý rozsudok v časti výroku týkajúceho sa veci samej zmenil tak, že výrok rozsudku sformuloval v súlade so žalobným návrhom (podľa § 250ja ods. 3 vety druhej O.s.p. a § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p.) a vo zvyšku napadnutý rozsudok potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

O trovách konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1, 2 O.s.p. v spojení s § 250k ods.1 O.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania pozostávajúcich zo sumy zaplatenej titulom z trov právneho zastúpenia žalobcu advokátom v odvolacom konaní v celkovej sume 161,75 €.

Trovy právneho zastúpenia tvorí tarifná odmena vypočítaná podľa § 11 ods.1 Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „vyhláška“) za 1 úkon právnej služby (písomné vyjadrenie k odvolaniu) vo výške 127,16 € s paušálnou náhradou vo výške 7,63 € + 20% DPH (26,96 €). Trovy právneho zastúpenia predstavujú teda spolu sumu 161,75 €.

Náhradu trov konania je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi na účet jeho právneho zástupcu v súlade s § 149 ods.1 O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.